

Pirmutinis Darbo Žmonių Dienraštis. Išina kasdien apart nedėdienių.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Suv. Valst. ir Kanadoj — metams \$7.00; puisei — 3.50; 3 mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; puisei metų — \$4.50.

No. 215. Telephone 3878 Stago Brooklyn, N. Y., Subata, 11 d. Rugsėjo (Sept.), 1920 PAVIENIO NUMERIO KAINA 4c. Metai X, Dienr. II

PRAŠYS LIETUVOS DALYVAUTI RYGOS TAIKOS KONFERENCIJOJE

LENKŲ DELEGATAI JAU IŠVAŽIAVO Į LATVIJOS SOSTINĘ ATNAUJINTI DERYBAS SU RUSAIS

Tautų Lygos Taryba Svarstys Lenkijos Prašymą Tarpininkauti. — Gal Prašys Lietuvos Pasiaiškinti

Lenkijos atstovybė čionai gavo iš Varšavos informaciją, kurios parodo, jog lenkų taikos delegatai jau nuvyko į Rygą tartis su rusais taikos reikale. Toji pati kablegrama sako, jog Amerikos laivyno Danzige komendantas admiralas Huse pareiškė Lenkijos atstovams, kad jisai atvyko tenai atveždamas Suvienytų Valstijų moralę paramą Lenkijai kare prieš Tarybų Rusijos valdžią.

Pranešime pažymėta, jog Lietuva gal bus užkviesta dalyvauti taikos konferencijoje Rygoje.

Lietuvos atstovybė Washingtone paskelbė, jog Lietuva niekad nepadarė sutarties su Tarybų Rusija tikslu, kad leisti bolševikų armijoms veikti Lietuvoje prieš Lenkiją. Šis paskelbimas yra oficialiu atsakymu į Lenkijos notą, kuri tapo įteikta Tautų Lygai Paryžiuje 7 d. rugsėjo.

Lietuvos atstovybės paskelbime sakoma: "Lenkijos notoje bandoma tvirtinti, jog Lietuvos teritorija, kurią laikė lenkų kariuomenė rusų pirmynėjimo laikotarpyje, buvo visiškai atiduota Lenkijai. Ne teisybė. Ši teritorija buvo laikoma tikrai sulgy laikinosios sutarties kaslinke demarkacinės linijos. Laikė nustatymo šios linijos patysai maršalas Foch pasakė, jog tuomi nepanaikinama Lietuvių teisės.

"Kuomet Rusijos bolševikai išvarė lenkus iš Lietuvos, lietuviai užėmė tas vietas, kurios teisingai priklauso jiems. Dabar Lenkija bando vėl išvaryti lietuvius, pastarieji gi priešinas tai. London, 10 d. rugs. — Lenkijos prašymas tarpininkauti josios kivrčiuose su Lietuva bus svarstomas sekanciam Tautų Lygos susirinkime, kuris įvyks Paryžiuje, 16 d. rugsėjo.

Tuomet bus nuspresta, ar Lietuva, kuri nepriklauso prie Tautų Lygos, turės būti užkviesta suteikti savo pasiaiškinius. Manoma, jog dabar bus pasielgta panašiai, kaip su Aland salų kivrčiais, delei kurių Suomija, taip-pat nepriklausanti prie Lygos, buvo užkvi-

sta su Švedijos leidimu suteikti savo argumentus.

Kopenhaga, 10 d. rugs. — Lietuvos valdžia rengiasi energiskai užprotestuoti prieš francūzų militarės komisijos rekrutavimą lietuvių į generolo Wrangelio juodašmitišką armiją.

Jeigu ši rekrutavimo kampanija nesiliaus, sakoma, bus pareikalauta Francijos valdžios atsaukti savo komisiją, kurios tokis elgimasis veda Lietuvą prie konflikto su Tarybų Rusijos taikos išlygomis.

TURKAI PERIA FRANČUZAMS KAILĮ.

Jie pakartotinai bando sunaikinti Bagdado gelžkelį.

Konstantinopolis, 10 d. rugs. — Turkijos nacionalistų kariuomenė smarkiai plaka francūzus Urfos, Aintab ir Adana rajonuose, sulgy čionai gautų pranešimų. Turkai daug sykių bandė sunaikinti Bagdado gelžkelį.

AR GALI MOTERIS KRAMTYTI TABAKĄ? SUPRANTAMA!

Kansas City, Mo., 10 d. rugs. — Čionai viena moteris priėjusi pas policistą W. H. Scott paklausė, kaip su laikoma tikrai sulgy laikinosios sutarties kaslinke demarkacinės linijos. Laikė nustatymo šios linijos patysai maršalas Foch pasakė, jog tuomi nepanaikinama Lietuvių teisės.

"Ačiū!", tarė jam moteris ir, išsiėmus iš kišenio šmotą tabako, atkando ir pradėjo kramtyti jį. Scott starestavo ją už ardydymą ramumo.

Sekancią dieną municipaliam teismabutyje teisėjas panaikino šią bylą.

"Jeigu moterys gali balsuoti, tad kodel joms turėtų būti draudžiama kramtyti tabaką?" sako teisėjas.

LIETUVOS KRAUGERIAI NORI NUŽUDYTI DARBININKŲ VADUS.

Lietuvos buržuazinės valdžios oficiozas "Lietuva" 18 d. rugpjūčio, š.m., numerį paduoda sekancią žinutę: "Vilnius, VIII, 16. (Elta), Vilniaus "Komunistas" savo 15 numerį stambiomis raidėmis rašo, kad Lietuvos buozių valdžia rengiasi nužudyti Kapsuką, Angarietį ir kitus draugus".

KALINIŲ SUKILIMAS KAUNE.

Vėliausiai gautas "Lietuvos" 176 numerio ekzemplioris praneša apie kalinių sukilimą Kaune. Jeigu kas Amerikos lietuvių netikite, jog Lietuvos kalėjimai nėra nei kiek geresni už buvusio caro bastilijas, tad paskaitykite sekancius žodžius: —Š. m. rugpjūčio 9 d. Kauno Apygardos Kalėjime kaliniai kriminalistai padarė sukilimą, prie kurio jie rengėsi jau prieš keletą savaičių, bet atvykę karo lauko milicijos kareiviai sukilimą numalšino. 9 kaliniai sužeisti, kurių 2 sunkiai ir 7 lengvai. Sukilimo kurstytojais Petras Guigo, Vincas Kriaučiūnas, Baltrus Sakalauskas, Vincas Lizaitis, Juozas Naujalis, Juozas Vaiciekas, Pranas Kleivinkas ir Vitoldas Žlobekis pasodinti į karcerą.

"Sukilimas padaryta su tikslu pabėgti iš kalėjimo. Politiniai prasikaltėliai sukilime nedalyvavo. "Šis atsitikimas pranešta Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjui." Šie "kriminalistai" greičiausiai tapo įkalinti tikrai už gynymai darbininkų teisių ir priešinimąsi buržuazinei Kauno valdžiai.

DAR DAUGIAU ŽMONIŲ UŽMUSTA ŽEMES DREBĖJIMU ITALIJOJ

Nuostoliai ir nukentėjusių skaičius pasibaisėtinas, neapskaičiuojamas. Rymas, 10 d. rugs. — Perreitame utarninke įvykęs žemės drebėjimas Italijoje padarė neapsakomai daug bėdiės šiaurinėje Italijos dalyje.

Ryme gauti pranešimai parodo, jog žemės drebėjimas palietė 300 mylių ilgio ir 150 mylių pločio apelinke. Begalė daug žmonių tapo užmusta bei sužeista. Manoma, jog nukentėjusių skaičius dar labiau pasididins, kuomet pasitaisys suardytyos komunikacijos ir bus galima susisiekti su nukentėjusiais distriktais. Pašelpo darbu vadovauja valdžia. Kareiviai ir liuosnoriai darbininkai tapo skubiai nusiųsti į nelaimės vietas gelbėti šelpimo darbe.

Žemės drebėjimas šiuo sykiu sukratė beveik visą Italijos šalį. Labiausiai buvo jaučiama didesniuose miestuose: Florence, Leghorn, Spezia, Genoa, Milan, Modena, Lucca ir Reggio, taipgi šiaur-vakariniėje Tuscany provincijoje, Massacarrare rajone. Šiame distrikte pen-

ki miestai tapo visiškai sunaikinti.

Sis žemės drebėjimas buvo jaučiamas net Šveicarijoje. Iš Genevos pranešama, jog tarpežeriniame distrikte tenai dvi minutes žemė drebėjo.

Išlikę nuo pražūties italai pasakoja, jog sis žemės drebėjimas neapsakomai baisaus pobūdžio. Oras buvęs pripildytas troškinančiomis ir apjakinančiomis dulkelimis. Sios dulkės buvo taip labai juodos, kad nei saulės per jas nesimatė. "Manėme, jog artinasi pasaulio pabaiga", pasakoja išlikę nuo mirties italai.

BRITANIJOS MAINIURIŲ REIKALAVIMAI TEISOTI, SAKO 6 MILIJONAI DARBININKŲ

Amatų unijos kongresas pareiškia, jog valdžia turi pasiduoti.

Darbininkai diskutuos streiką su valdžia.

Amatų unijos kongresas, atstovaujantis 6,000,000 darbininkų, perreitoje sereidoje vienbalsiai priėmė rezoluciją, kuri užtvirtina angliakasių reikalavimus teisotais ir pareiškia, kad valdžia tuojaus išpildytų juos. Angliakasių pildantysis komitetas tą pačią dieną priėmė valdžios užkvietimą laikyti Londone konferenciją ir diskutuoti streiką, kuri plenuojama paskelbti 25 d. rugs.

Tuo pačiu laiku bus atskiras darbininkų delegatų susirinkimas, kuris apsvarys Londono konferencijos pasekmes.

MILICIJA IR KOMPANIJOS SARGAI ISARDE ANGLIAKASIŲ SUSIRINKIMĄ.

Pensylvanijos kareiviai užpuolė Folley namus ir suareštavo jį kaip aidoblistą.

Seranton, Pa., 10 d. rugs. — Serantono angliakasių "vakacinė" padėtis tebėra nepersimainiusi, sulgy kasyklų savininkų ir unijos viršininkų raportu.

Delaware Lackawanna and Western Railroad kompanijos, West Serantone ir Taylor distrikčiuose kasyklos tebėra uždarytos. Pansylvanija Coal kompanijos, Pittstono distrikte, kasyklose taip-pat nedirbama.

Anglies kompanijos viršininkai sako, jog beveik visi darbininkai dirba žemesnėje minėto distrikto dalyje, taipgi sakoma, jog darbas normaliai eina augštesnėje šio distrikto dalyje, būtent, Oliphant, Archbald, Jermyn, Mayfield, Carbondale, Vandling ir Forest City kasyklose.

Daugiausiai sukilėlių randasi Seranton ir Taylor kasyklų distrikte.

Išardė angliakasių susirinkimą.

Federalės valdžios interesavimasis ir tyrinėjimas atracito industrijos darbininkų kovos pasirodė aiškėn perreitime utarninke, kuomet valdžios agentai suareštavo Frank Folley, Dunmore.

Valstijos kareiviai, Pansylvanija Coal kompanijos policija ir šerifo Schlagero deputatai perreitime utarninke išardė angliakasių susirinkimą Dunmore ir suareštavo Folley.

Utarninko naktį miliciantai užpuolė ant Folley namų, ir sekanti rytą pranešė šerifui, būk tai jie suradė palūdidėjimus, kurie parodo, jog Folley yra I.W.W. organizacijos nariu.

Sis raportas tapo įteiktas šerifui kartu su užgriebtais dokumentais.

Angliakasių vadas Williams ir kiti pildančiojo komiteto nariai rūpinasi išgauti šerifo leidimą laikyti visame apskrityje masinius susirinkimus. Jie taipgi žada pareikalauti šerifo, kad jisai paaiškintų, kokiu autoritetu tapo uždrausta liuozai laikyti susirinkimus.

SAKO, VOKIETIJOS "RAUDONIEJ" GALI ATAKUOTI TALKININKŲ LAIVUS

Bando neperleisti lenkams amunicijos, siunčiamos per Kiel kanalą.

Berlynas, 10 d. rugs. — Komunistų organas Rote Fahne, atsišaukia ir visus darbininkus, ragindamas juos dėti visas pastangas sustabdyti laivus, vežančius Lenkijon ginklus ir amuniciją, kurie su įvairių tautų vėliavomis plaukia Kaiser Wilhelm kanalu į Danzigą.

Šių laivų didelis skaičius matėsi perreitoje savaitėje. Be abejonės, jie vežė Lenkijai amuniciją karui prieš bolševikus.

Rote Fahne kaltina reguliarius socialistus lygiai kaip ir neprigulminguosius išdavime proletariato, už tai, kad jų vadovai sutarin-

TARYBOS SIŪLO LENKIJAI TAIKĄ MINSKO IŠLYGOMIS

Rusijos Militarė Galybė Nepersimainiusi, Sako Čičerinas Telegramoje į Britanijos Ministerį

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 10, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 10 d. rugs. — Tarybų Rusijos užsieninis ministris Čičerinas telegramoje į Britanijos ministerį Arthur Balfour pasiūlė atnaujinti rusų ir lenkų taikos derybų tomis pačiomis išlygomis, kokios buvo perstatyotos Minsko konferencijoje.

Čičerino telegramoje pareiškama, jog Tarybų armijos tebėra nesumušta, taipgi jog galybė jos nei kiek nepersimainė. Jisai patarė tuojuos atnaujinti taikos derybas.

Čičerinas sako, Lenkija neuždavė Rusijai jokio smūgio. Rusija nepermainys savo originalių išlygų. Sale kitko, Tarybų ministris kaltina Britaniją rėmimu ir prijaudime turtuolių klesai. Kaip pavyzdį jisai paduoda Britanijos politiką linkui Vengrijos 1919 m.

Čičerino telegramoje pareiškama, jog Tarybų armijos tebėra nesumušta, taipgi jog galybė jos nei kiek nepersimainė. Jisai patarė tuojuos atnaujinti taikos derybas.

Čičerinas sako, Lenkija neuždavė Rusijai jokio smūgio. Rusija nepermainys savo originalių išlygų. Sale kitko, Tarybų ministris kaltina Britaniją rėmimu ir prijaudime turtuolių klesai. Kaip pavyzdį jisai paduoda Britanijos politiką linkui Vengrijos 1919 m.

DEŠIMTS YPATŲ UŽMUSTA TRAUKINIŲ NELAIMĖJE.

Taipgi penkiasdešimts ypatų tapo sužeista arti Globeville, Col.

Denver, 8 d. rugs. — Dešimts ypatų tapo užmusta ir virš 50 sužeista arti Globeville, kuomet specialis traukinys ant Denver and Interurban gelžkelio, vežantis jieskotojus smagumo į Eldorado Springs, Col., susidurė su prekinio traukiniu, einančiu į Denver iš Boulder, Col.

RAUDONASIS KONGRESAS BAKU MIESTE

1,800 delegatų iš rytinių šalių išreiškė širdingą prijaudimą Maskvos Taryboms.

London, 10 d. rugs. — Apie 1,800 delegatų dalyvaavo pirmoje sesijoje Rytinių Zmonių kongrese Baku mieste, 2 d. rugsėjo. Taip pranešama telegrama iš Maskvos. Tarpe delegatų buvo G. G. Zinovjev, Tarybų gubernatoris iš Petrogrado; Karl Radek; Bela Kun, bušų Vengrijos komunistų diktatoris ir Trečiojo Komunistų Internacionalo atstovai iš vakarų.

Nikolai Lenin, Tarybų Rusijos premjeras, buvo išrinktas garbinguoju prezidentu. Leon Trocki, Tarybų Rusijos karo ministris, Radek, Bela Kun ir kiti va-

gio. Rusija nepermainys savo originalių išlygų. Sale kitko, Tarybų ministris kaltina Britaniją rėmimu ir prijaudime turtuolių klesai. Kaip pavyzdį jisai paduoda Britanijos politiką linkui Vengrijos 1919 m.

Čičerino telegramoje pareiškama, jog Tarybų armijos tebėra nesumušta, taipgi jog galybė jos nei kiek nepersimainė. Jisai patarė tuojuos atnaujinti taikos derybas.

Čičerinas sako, Lenkija neuždavė Rusijai jokio smūgio. Rusija nepermainys savo originalių išlygų. Sale kitko, Tarybų ministris kaltina Britaniją rėmimu ir prijaudime turtuolių klesai. Kaip pavyzdį jisai paduoda Britanijos politiką linkui Vengrijos 1919 m.

Čičerino telegramoje pareiškama, jog Tarybų armijos tebėra nesumušta, taipgi jog galybė jos nei kiek nepersimainė. Jisai patarė tuojuos atnaujinti taikos derybas.

Čičerinas sako, Lenkija neuždavė Rusijai jokio smūgio. Rusija nepermainys savo originalių išlygų. Sale kitko, Tarybų ministris kaltina Britaniją rėmimu ir prijaudime turtuolių klesai. Kaip pavyzdį jisai paduoda Britanijos politiką linkui Vengrijos 1919 m.

Zinovjevas, kaip kongreso pirmininkas, pasakė prakalbą, kuri sukėlė audringą demonstraciją šauksmais ir širdingais pasveikinimais Rusijos Tarybų, taipgi grašimais darbininkų priešams.

DARBININKŲ PERSEKIOJIMAI AMERIKOJE

NELEIDO DEPORTUOTI FINO POETO.

Darbo departamento ministris panaikino trėmimo bylą. — Prigulėjimas prie I. W. W. organizacijos nėra prasaklėtu.

Duluth, Minn. — Constantine Kiikka, finas poetas ir vertėjas, kuris tapo imigracijos viršininkų areštuotas už priklausymą prie I. W. W. organizacijos ir už skleidimą "anarchizmo", nebū areštuotas.

Darbo ministris Wilsonas ištyrinėjo šią bylą ir panaikino jo areštavimo varrantą. Kiikka prisipažino esąs aidoblistu, bet jisai prirodė, jog I. W. W. organizacijos ir anarchistų principai yra skirtingi ir toli vieni nuo kitų, kaip dangus nuo žemės.

Wilsono patvarkymų, prigulėjimas prie I. W. W. organizacijos nėra prasizengimu, už kurį reikėtų žmogus deportuoti. Todel ir finas poetas Kiikka šiuo metu išsuojuojamas nuo ištėrimimo.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 465 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3873.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879.

AR VAŽIUOTI LIETUVON?

Daugelis "Laisvės" skaitytojų laiškais ir asmeniškai klausia redakciją, ar važiuoti Lietuvon? Tūli net užmetimų daro, kodėl "Laisvė" neparąšo, ar verta dabar važiuoti Lietuvon. Pasirodo, kad daugeliui šitas klausimas apeina ir daugelis negali nuspręsti, kaip geriau būtų padarius — ar nuvažiuvus Lietuvon, ar čia pasilikus.

Pirmiau, negu pasakyti, ar važiuoti Lietuvon, reikia žinoti, kokiais tikslais rengiamasi važiuoti ir ką nuvažiuvus manoma atsiekti. Tautininkų ir klerikalų abazoz žmonės virtine traukia Lietuvon ir varo smarkią agitaciją, kad važiuotų inteligentija ir tie, kurie turi pinigų. Mat, inteligentija užima augštesnes vietas, gauna portfelius ir jaučiasi šalies viešpačiais. Kurie važiuoja su pinigais, tie tuojaus įsikuria biznisiu ir tikisi tapti lietuviškais Morganais, Rockefelleriais ir kitais milijonieriais. Kiti gi stengiasi nusipirkti didesnius ūkius ir tapti taip vadinamomis Lietuvos buožėmis bei storkakliais. Taigi nurodytų žmonių važiuavimo tikslas aiškus ir jie juo anksčiau nuvažiuoja, tuo daugiau laimi ne tik asmeniniai, bet dar prisideda prie stiprinimo Lietuvos buržuazinės valdžios.

Ir kurie klausia, ar važiuoti Lietuvon, turėdami panašią mintį, kaip kad čia išdėstėme, tie dabar, veikiausiai, patys apsispręs, ar važiuoti, ar čia pasilikti.

Vienok mes eikime prie darbininkų, prie rankpelių, kurie panašų tikslų neturi. Mes gerai žinome, kad rankpeliai, atidėję didžiūmoje, įesko geresnių darbo sąlygų, didesnio užmokesčio. Ir jeigu šitos rūšies darbininkai klausia, ar jiems važiuoti Lietuvon, tai mes nedvejodami, nemikiodami atsakome, lai nevažiuoja ne tik Lietuvon, bet ir Tarybų Rusijon, kur patys darbininkai valdo šalį. Paprasti darbininkai — rankpeliai nei vienoje Europos šalyje dabar ekonominiu žvilgsniu geriau, kaip čia, Amerikoje. Reikia atsiminti, kad visoje Europoje šalyse europinis karas daugiau atsiliepė, negu Amerikoje. Gi apie tas šalis, kurios kariavo, negali būti nei kalbos. Ten viskas išgriauta, viskas išnaikinta, pinigų vertė nesvietiškai maza, produktų stoka, žalos medegos taipgi. Ir pakol viskas į normališkesnes vėžes, darbininkų padėtis bus gana sunki. Nereikia persistatyti, kad Tarybų Rusijoj, kur patys darbininkai šalį valdo, darbininkų padėjimas dabartiniu laiku yra geras. Juk pirmiau Rusija daugiausiai nukentėjo nuo karo; kada darbininkai paėmė valdžią į savo rankas, ant Rusijos užgulė viso pasaulio imperialistai, norėdami ją pasmaugti, norėdami darbininkų valdžią sugriauti. Toliau būdu Rusijos darbo klesai prisiejo gintis nuo užpuolikų ir sykiu tvarkyti karo sugriautą šalį. Taigi Rusijos darbo žmonių klesos padėtis kur kas sunkesnė, negu kitų šalių darbininkų. Ir kas dabar iš čia nuvažiuotų Rusijon, manydamas, kad ten suras geresnę ekonominę padėtį, tas stambiai apsvilęs. Už kelių metų Rusijoj darbininkų padėtis bus daug geresnė, negu kitose šalyse, bet ne dabar.

Taigi ir šitos rūšies klausėjams bus aišku, ar važiuoti ne tik Lietuvon, bet ir Tarybų Rusijon, kuomet rubežiai bus atidaryti. Šitos rūšies darbininkai kolkas irgi niekur neraz geriau, kaip kad Amerikoje.

Bet kaip turi pasielgti tie darbininkai, kuriems rūpi ne asmens reikalai, o visuomeniniai — darbo žmonių klesos reikalai? Ar jie turi važiuoti Lietuvon, ar čia pasilikti?

Šitos rūšies darbininkams turime atsakyti — važiuokite ir kaip galima greičiau. Jeigu tautininkai ir klerikalai skubiai traukia Lietuvon tuo tikslu, kad ten įgijus šiltesnes vietas ir parėmus buržuazinę valdžią, tai susipratę darbininkai privalo skubėti važiuoti, kad prisidėjus prie jų, kurie veda mirtiną kovą su buržuazija. Mes turime atsiminti, kad kaip tik Rusijoje buvo revoliucija, tuojaus skubinosi važiuoti darbininkai vadai. Drg. V. Kapsukas metė čia visą darbą ir išvažiuavo.

Rusai "novomirecai" paliko dienraštį veik dievo apveizdai, o patys išvažiuavo, nes suprato, kad ten daugiau naudos atneš, negu čia. Vėliaus V. Kapsukas rašinėjo laiškus, kviesdamas visus, kurie tik gali, važiuoti. Dar neseniai vienas draugų rašė iš Vilniaus mums papeikimus, kad mes nevažiuojame ir neprisidedame prie darbo. Jis mūsų darbą čionai pavadino "savo kiemo tvoros tvėrimu, bet neatkerėpimu atydos į pačius laukus." Ir mūsų gilū jautikiniu tas draugas rašė tikrą teisybę. Mes čia palyginamai su Lietuva ir Rusija, net kiemo tvoros tikslu negalime tvirti, o ten galėtume ir į laukus įeiti, ten galėtume ir laukų tvoras padėti tvirti.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

J. PERKŪNO REIKALU.

So. Bostono smalaviurių laikraštį rašo straipsnį J. Perkūnas vis dar apie tas pačias aukas, kurios buvo surinkta bylos vedimui J. Perkūno—Sparo ir Orento, sumuštų Hoosick Falls'e.

Iš tos bylos nieko neišėjo: "Aiškiai matant neteisingumą tenykščių teismišku galvybių, nuo bylinėjimosi atsakyta." O kadangi išlaikė buvo, tai veik visi pinigai išėjo. Pačiam J. Perkūnui liko tik \$9.45.

Taigi, klausimas apie aukas yra užbaigtas. Perkūnas rašo: "Nesu tat nukriaustas pinigais ir nesiguožiu ant nelaimių."

Bet Perkūnas esąs nesveikas. Jis rašo: "Sveikata, užpuolimu taip baisiai tapo pakirsta, kad geriausios šalių medikalkos ir chirurgiškos pastangos nieko nepagelbsti."

Tūli "socialistai" sudarė komitetą J. P. aukoms rinkti. Mes su tais socialistais nieko bendro neturime, bet mes girdėjome, kad yra daugybė komunistų, kurie iš tikros širdies norėtų paremti J. Perkūną. Jie visai nepyksta ant jo, kad jisai yra salininkas pramoninio komunizmo, bet negali aukauti per hermaninį fondą.

Mes, per "Laisvę" negalime tvirti fondo. Bet gal atsiras geros valios draugai, kurie nuosirdžiai pritarėdami J. P., kaip žmogui, suras būdą labiau jam prigeibėti, negu Liutkaus-Hermano fondas.

NE VYNO ĮTAKA.

Dabar Italijoj tokių dalykų dedasi, kad Amerikos kapitalistinė spauda jokiū būdu negali nei suprasti.

Kada "Globe" korespondentas Hiram K. Moderwell pranešė, jog Italijos darbininkai jau paėmė apie 500 dirbtuvių visoje šalyje ir dabar jas kontrbliuoja, tai "Globe" redakcija nusigando ir rašydama editorialą ve ką pasakė:

"Mes nieku būdu negalime suprasti, kas dabar Italijoj dedasi. Ar ten jau įvyko tarybų valdžia be jokio kraujo praliejimo, be jokio valdžios pasipriešinimo, ar korespondentui pasiųstą kablegramą mums perdavė iškraipytą, ar korespondentas priešpietus per daug patraukė raudono vyno, o paskui rašė korespondenciją."

Bet dabar, veikiausiai, kapitalistinių laikraščių redaktorai jau supras, kad korespondentai rašo iš Italijos korespondencijas ne po vyno itaka. Veikiausiai jie supras, kad ten darbininkai jau taip galingi, jog valdžia bijo pasipriešinti jų veikimui ir nepasitiki armija. Pagaliaus, darbininkai savo darbą varo pirmyn, jie pasiryžę visas dirbtuves paimti į savo rankas ir parodyti, kad dar geriau moka jas tvarkyti, negu kapitalistai.

Žinoma, jeigu Amerikos laikraštinnikai visas šalis matuoja amerikonišku, arba geriau sakant, gomperšiniu mastu, tuomet amerikiečiai negali sau persistatyti, kaip tas Italijoj galėjo atsiekti, kad darbininkai užgrobė kapitalistų dirbtuves ir dabar patys gamina produktus. Juk čia toliū apsilikimų nieku būdu negalėtų įvykti. Bet ateis laikai, kuomet tie patys laikraštinnikai nesistebės iš tokių apsiereikimų ir nekvaršins sau galvų, kaip kad dabar.

MULKIŲ MULKIAMS PASAKA.

Kapitaustų spauda diena dienon rašo po kelias skilteles apie airo MacSwiney badavinį. Ir jis badavimui jau čielas menuo. Ar tai ne mulkių mulkiams pasaka: ir kas gali tikėti, kad žmogus, apskelbęs kaejime bado streiką, gali išgyventi. Cielą mėnesį ir dar pagiegi vestu su administracija oemrybas? Stipriausias žmogus gali išgyventi vienuoną dienų. Kada caro laikais kusioj badaudavo politiniai kaimiai, tai penktoje dienon jie jau negalėdavo kalbėti, o tūli jau septintoje dienonje mirdavo; jeigu išgyvendavo devynias uenas, tai tuos skaitydavo gana stipriais. Dabar airo MacSwiney jau rengiasi antrą mėnesį pradėti badauti. Teisybė, jis buvo miesto majoru ir daugiau lasinių turi ant pilvo, negu darbininkai, todėl galima daleisti, kad galėjo išgyventi vienuoliką dienų, bet ne daugiau.

VEL NAUJI "SUOKALBIAI".

Po didžiųjų ablavų, kuriuos buvo padarytos pabaijgoje perėitū ir pradžioje šių metų lyg ir buvo nutilta, spauda buvo perstojus rašyti apie visokius "suokalbius", apie "bombų sandėlius" ir kitokias nesamones. Bet dabar jau vėl pradeda matomai valdžios agentai pritrūko darbo, tai vėl griebiasi provokacijų, vėl daro ablavus. Dabar laikraščiai praneša, kad Springfield, Ill., tapo suareštuota 19 anarchistų, kurie buvę padarę suokalbį susprogdinti traukinį su publika, važiuojančia Labor Day parodon. Būk vienas suareštuotųjų, tūlas Frank Kockinsky, išdavęs visus tos organizacijos plenus.

Didesnės ir aiškesnės provokacijos negali būti. Teisybė, nors mes nežinome, kas padarė žmonės suareštuoti, gal ir tikrai anarchis-

tai, su kuriais mes nieko bendro neturime, bet nieku būdu negalime tikėti, kad ir anarchistai panašiais darbais užsimtų. Juk tai reikičia didžiausių bepročių, kurie kėsintusi draskyti traukinį su publika. Jeigu fštikrųjų minimas Kockinsky išdavė kokius ten plenus, tai tie plenai provokatorių ir agentų padaryti, todėl jiems labai lengva buvo juos ir išduoti.

KUN. MALIAUSKO IŠ BAIMĖS IR BLUSOS PASTIPO.

Savo laiku Amerikoje labai plačiai pagarsėjo kun. Maliauskas keikimu socialistų. Dabar jis išvažiuo į Lietuvą. Važiuodamas laisvu persitikrinę, kad veik visi lietuviai darbininkai, grįžtantys Lietuvon trečia klesia, pritaria Tarybų valdžiai ir bolshevikams. Tuomet jį apėmė tokia baimė, kad net visos jo blusos pastipo. Kaip praneša vienas mūsų skaitytojas, kuris sykiu su Maliausku važiuoja, tai vargšas kunigėlis bepašivos dejuoja, kad Lietuvoje bolshevikai jį gyvą neiskepų. Girdi, dievai žino, kokia dabar Lietuvoje valdžia; jeigu ten jau įsikuria bolshevikų, tai mane gyvą iškeps. Korespondentas rašo, kad tie darbininkai, kuriems jis taip dejuoja, jį ramina ir liepia tik paliauti kursčius vienus darbininkus prieš kitus, o bolshevikai tikrai iš jo mėsos katlietų nekepsia, vienok Maliauskas sakas, kad jį bolshevikai gerai žina ir jau nedovanosiū už jo pirmuosius darbus.

Nuo savęs mes turime pridurti, lai p. Maliauskas būna ramus. Jo plūdimai Amerikoje bolshevikų nieko blogo bolsėvizmui nepadare, bet dar atbulai, labiau bolsėvikų poziciją stiprino. Jau jis bolsėvikus daugiau plūdo, tuo labiau prie jų žmonės dėjosi.

ZODIS INTELEKTUALŲ KLAUSIME

Tikslas šito straipsnio nepolemizuoti, bet risti šį klausimą taip, kad galėjus surasti tas gyvenimo aplinkybes, kurios, revoliucinio proletariato eilėse, gimdo priešgynumą tarp intelektualų ir darbininkų.

Kadangi apsiereikimus, kaip gamtoje, taip ir visuomenėje, galima tik tuomet pilnai suprasti, kuomet jų priežastys yra žinomos, tai paklauskime, kokios yra priežastys šito priešgynumo?

Pilnai ekonominio skirtumo tarpe darbininkų ir intelektualų: inžinierių, daktarų ir kitų — nėra, nes jie, kaip ir abėlni darbininkai, yra apgintais inžinieriais, yra alginiais vergais. Išimant jų darbą, kuris yra nuolatinis ir labiau paguodojamas, dabartyje, daryme gyvenimo intelektualai neturi jokios pirmenybės. Kapitalizmo tvarkoje jų mokestis už darbą yra nusprendžiama to paties ekonominio įstatymo, kaip ir visų darbininkų. Tarp inžinierių, kurie po už-

los turi tris, keturis ir, kartais, net daugiau metų mokintis, kad tapti inžinierium, girdisi nusiskundimas, kad mokintis inžinierystės yra prastas biznisi, nes tas mokslas neatneša jiems jokios ekonominės pirmenybės. Intelektualų ekonominės gyvenimo aplinkybės nėra lengvesnės už tų darbininkų, kurie moka šioki-toki amata.

Intelektualiniai darbininkai skiriasi nuo abėlnų darbininkų vien tik išvaizdoje ir nrdavimuose. Mat, nuolatinis proto įtempimas daro tokių veidą, kuris pažymi mąstantį žmogų. Taipgi tokie žmogus įgyja įpratimą žiūrėti į bemokslis, kaip į mažai žinančius. Šitos ypatybės atsiranda pas jį jam visai nejučiant. Ir jis patų ypatybių tankiausiai nepatėmija. Jeigu jo bemoksliai draugai neprikaisiotų jam tas ypatybes, tai jis visai save nepažintų. Tik pašalinis gali patėmyti kito ypatybes. Žmogus gali save pažinti, tik pažįstant savo kaimynus. Mes turime ir patarę: "Savo akyje kuolo nejuočia, bet kito akyje mažiausį krislelį užtėmija". O jeigu tas ypatybes bandai slėpti ir pradėdi draugauti su visais lygiai, tuojaus išgirsi štai ką: "Jis visai neišrodo ant mokyto žmogaus." Tad reikia taip nudaoti, kad išrodytum ant mokyto žmogaus. Tai tokia yra žmonių psichologija. Ir tik iš šito atžvilgio galime matyti skirtumą tarpe intelektualų ir darbininkų.

Kada tokis intelektualas yra protiškaai ir dvasiškaai revonuciniu proletaru, jis dalyvauja proletariato miniose, kur susiduria su abėlnais darbininkais draugas. Ten būna risami tokie klausimai, kuriuos kiekvienas maz-daug prasilavinęs darbininkas gali risti. Vienok intelektualiniai proletarai riša tuos klausimus paselmingiau, tat jiems prisieina atstovauti minių reikalus ir nustatyti klesų kovos būdus. Tada tie veikejai, bemoksliai, kurie turi didelį norą būti kalbėtojais ir rašėjais, tankiausiai stoja prieš inteligentus ne del principų, bet iš pavydėjimo. Jie turi didelį norą būti inteligentais, bet mokintis tingi. Šitas klausimas yra grynai psichologiškas, o todėl ir moksliškas. Jame nėra jokios pašaipos. Tai tikras studijavimas žmogaus ypatybių.

Kad ir yra skirtumas tarp intelektualų ir darbininkų, tai tik psichologinis. Egoizmas yra įgimta žmogaus ypatybė. Kiekvienas normališkas žmogus turi egoizmo, bet pas vieną ypata jis yra didesnis, negu pas kitą. Tas paeina pagal žmogaus tobulumą ir būdą. Kada kalbėtojas, bemokslis, prisilaiko tokios nuomonės, kad inteligentus pastatyti prie paprastų darbų, nors ir prie tokių darbų, kuriuose jie yra specialistai, bet kad jie turėtų dirbti ir nedalyvaut visuomenės veikimuose, tai jis parodo savo didelį egoizmą. Toks žmogus nėra pilnai tobulas. Jo ypatybės yra labiau laukiniškos, negu civilizotos. Cia jis

taip kalba, kaip jį širdis puosuoja. Jeigu turi prieš ką neapykanta, tai savo egoizmą iškelia augštin.

Kada kalbėtojas nežaidina netikumą kapitalizmo tvarkos, ir neišvengtinu visuomenės perversmo; neaiškina tų visuomenės spēkų, kurios veikia akiai ir andanciai, ir kurios, pagal Engelo nuomonę, patol bus blėdingos, pakol žmogus jas nesuvaldys ir neprivers tarnauti visuomenei, neigi apie to atsiekimui kovos būdus, užsiima ypatiskumais, ta tokis kalbėtojas nėra jokis revoliucionierius, bet paprastas buržuazinis ideologas.

Tokis kalbėtojas, kuris užsiptuola ant savo draugų, delto, kad jie yra inteligentais, turi žinoti, kad šioje civilizacijoje nieko praklėsnio nėra galima atsiekti be mokytų žmonių. Net verguvės gadyneje gladiatorių sukilimą vadovavo jų mokytojai. Pirmiausiai reikia susipažinti su materialistiniu istorijos supratimu ir revoliucijų istorija.

Klesų kova nėra kova tarp mokytų ir nemokytų. Revoliuciniais proletarams apeina perkeitimas surėdymo, kuris rymo ant išnaudojimo. Jų eilėse yra net tokių veikejų, kurie paeina iš aristokratų giminių ir buržuazų. Klesų kovoje ne ypatų, bet principų klausimas yra kovos pamatu.

Taipgi klesiniai susipratusiems inteligentams yra primetama jų neveiklumas. Bet neveiklumas apsiereiskia lygiai pas visus. Taciaus kiekviena moksliška klesų kovos klausime knyga yra parašyta revoliuciniu inteligentų. Žodžiu sakant, visus svarbiausias revoliucinio proletariato darbas būna atliktas inteligentų.

Ar nejuokinga tokia kalbėtojo nuomonė, kad intelektualiniai proletarai arba inteligentai gali būti pristatomi vien-tik prie jiems tinkamų darbų. Tai kaip kalbėtojas, bemokslis, gali žinoti, kokį darbą jie geriausiai gali atlikti, kuomet jam pačiam gamtos bei visuomenės apsiereiskimai matosi miglotai?

Kad būti tikru revoliuciniu proletaru, reikia būti ir materialistu. Ideologiskas protavimas, kuriame vadovojamasi jausmais ir ypatiskumais yra buržuazinis. Nors ir yra tarp mūsų ypatiskumai ir neapsikentimai, bet mes turime būti ant tiek tobulais, kad nepaleisti savo jausmus ten, kur reikia dalykus protiškaai risti. Tokiems draugams, kurie stato savo širdį, o ne persitiki sūnkū užsitikėti. Žmogaus atjautimai labai greitai keičiasi. Jo širdis yra mėtoma gyvenimo aplinkybių, kaip laivelis jūrų bangų.

Šiame straipsnyje inteligentus yra perstatomas toji prasmė, kad kiekvienas kuris studijuoja giliai ir plačiai gamtos bei visuomenės apsiereiskimus, ir galbė savo žinojimą išreikšti kalba bei raštu, yra inteligentus. Tokie draugai, kurie nori būti žino visuomenės patiečiančius klausimus ir mąstyklaai ir aiškiai persta

to kalba bei raštu revoliucinius proletariato principus, yra inteligentai. Jie tą žinojimą įgijo ne iš pasiskaitymo paprastų knygelių, bet iš gilaus studijavimo stambų veikalų. Ne diplomais padaro inteligentų, bet žinojimas.

Anupras.

Persergėjimas Vážuojantiems Lietuon

Lietuviai, kurie dabar važuoja Lietuon per New Yorką, pirkdami laivakortes nuo savo miesto agentų, turi apsižiūrėti, su kokiais žmonėmis jų agentas turi sąryšį New Yorke, tai yra, kokie žmonės juos pasitiks New Yorke. Šiomis dienomis man teko patirti, kad iš tolimesnių miestų žmonės, atvažiuavę New Yorkan su laivakortėmis, pakliūva į apgavikų-išnaudotojų rankas ir būna skaudžiai nukriaudžiami.

Štai kelios dienos tam atgal, išvažiuoju Lietuon keleto ypatų iš Mahanoy City. Jie pasipirko laivakortes pas tulą vietinį agentą, matyt, kokį nors lenkberni. Tas agentas, paroduodamas laivakortes, pasakė, kad keliaujančius pasitiks New Yorke ant stoties jojo geri draugai ir "kuogeriausiai pagelbės" įsėsti laivan. Bet tą "gerą" pagelbą tie žmonės ilgai atsimins.

Atvažiuavus jiems New Yorkan, pribėgo prie jų lenkas ir pasisakė, kad jis jų čia laukias, ir, žinoma, parodė telegramą nuo Mahanojaus agento. Tai buvo utarninkas, o laivas turėjo išplaukti sulaukus subatos. Tasai lenkas-agentas įkimšo tuos žmones į mažą, nesvarų, pilną blakūki kambarėlį, nors ten buvo viena šeima su vaikais ir vienas

pavienis vyras, vienok juos visus sukimšo miniman kambarėlin nešvariausioj New Yorko daly. Už tą lindyne lenkai parokavo jiems 10 dolerių į parą, reiškia, iki subatai jiems prisiejo užmokėti net 40 dolerių! Bet nesulakus subatos, pėnyčios vakare, tas agentėlis praneša jiems, kad, girdi, jūs negalit rytoj išvažiuot, nes kompanija neveža lietuvių; girdi, jūs turit išsipirke laivakortes Antverpan, gi Belgijos valdžia jūs neįsileis, nes toji valdžia lietiivius laiko "bolševikais". Bet, girdi, jeigu būtinai norite išvažiuot rytoj, tai turite damokėt dar po 25 dol. nuo žmogaus, tai tas laivas nuvežs jus Hamburgan. Keliauninkai sutiko damokėt, bet tik su tomis išlygomis, kad juos nuvestų į tos kompanijos ofisą ir jie ten užmokės, bet ne lenkui. Tuomet tas agentas pasakė, kad jau pervėlu eit komp. ofisan, nes jau bus uždarytas. "Tai rytoj ryte nueisim", sako keliauninkai. Tuomet agentas sako, kad rytoj jau negalima, nes 8 val. ryte jūs turit būt prie laivo, o tik tada atsirado ofisai. Ir tuo pačiu sykiu tas žulikas liepia jiems palaukti kito laivo, — net dvi savaiti... Reiškia, per tą visą laiką skursti blakėse ir mokėti jiems 10 dol. į dieną už kambarėlį...

Tai matot, kaip išnaudoja lenkai tuos lietuvius, kuriuos jų vietinis agentas paveda lenkų globon. Pasirodė, kad tie ponai iš to puikų biznį daro. Jie panašiai elgiasi ir su kitų tautų žmonėmis, ypač su tų, su kuriomis dabar Lenkija karriauja. Dvi čecho-slovakų šeimynos tų lenkų globoje sėdi jau trečią savaitę; juos irgi taip-pat mulkina ir išnaudoja. Tie žmonės nepaule tikron nelaisvėn, nes jie angliškai susikalbėti vi-

sai negali ir neturi kam pasiskusti; jie bijo ir žingsnio nužengt nuo to kambario durų, nes tie žulikai juos visaip įgąsdino New Yorko "baisumu". Be to, tie žulikai už kiekvieną žingsnį, padarytą keliaujančių reikale, lupa po 3 ir penkis dolerius. Pavyzdin, nuvedė du vyrų vienu kartu valdžios ofisan, kad užsimokėtų mokestis ir nuo abiejų paėmė po 5 dol. Sugaišo tik apie pusantros valandos laiko. Mahanojiečiai, paėmė 4 dienas, išleido po 100 dolerių ir turėjo išbūti New Yorke bereikalingai veik dvi savaiti.

Taigi, pirkdami laivakortes pas savo miesto agentus, žiūrėkite, kad nepapultumėte lenkų nąguosna; lie-tuviai, kokie jie nebūtų, jie visgi taip begėdiškai neišnaudos žmonių, kaip kad lenkai apgavikai. Nesiduo-kite, kad kokis lenkbernis, jūsų mieste būdamas, par-duotų jus New Yorko žulika-ms-lenkams.

Tuomi nešvariū darbu užsiima tulą lenkų įstaiga New Yorke, kurios vardo, dėl tam tikrų priežasčių, neminėsiu.

P. M. S.—kas.

KORESPONDENCIJOS

MONTELLOS LIETUVIŲ DARBUOTĖ.

MONTELLO, MASS.— 5 d. rugsėjo "Liuosybės" choras su-rengė išvažiuoimą ant Jono Pa-kutinsko ūkės. Nežiūrint, kad buvo ir katalikų koks ten piknikas p. Kvaraciejaus ganyklo, bet publikos prisirinko nema-žiau 600 ypatų. Choro nariai sudainavo 4 liaudies daineles ir užbaigė sudainuodami "Inter-nacionalą". Tas gana puikiai pavyko, nežiūrint, kad ir ant atviro oro. Negaliu praleisti nepastobėjęs, jog pranešus cho-ro pirminkui, kad dainuos "Internacionalą", publika susto-jo, bet labai nuostabu, kad ir pas mus dar yra žmonių, kurie laike dainavimo "Internacion-". stovėjo užsimovę kepurės. Jau-nimas žaidė įvairius žaislus iki aštuntai valandai. Daug sve-čių buvo iš Norwoodo.

Tą pačią dieną iš ryto įvyko L.D.L.D. 6 kp. mėnesinis susi-rinkimas, kuriame tarp kitko buvo svarstomi svarbesni daly-kai. 6 kp. išrinko 10 delegatų į L.L.L.D. 7-to apskr. suvažia-vimą, kuris įvyks 3 d. spalio, So. Bostone. Išrinko komisija, į kurią įeina drgg.: S. J. Bal-

čiūnas ir Jurgis Švedas, dėl rinkimo aukų Lietuvos ir Balt-rusijos kalinių sušelpimui. Tą pačią dieną jau surinko virš 20 dol. Buvo nominuojama Cent-ro valdyba. Apkalbėtas 5 kp. įnešimas išleisti knygą (vardo nepamenu) ir trumpai pakalbė-jus, įnešimas likos atmetas. 6 kp. yra užėmus svetainę kas pirmą nedėdienį kožno mėne-sio, kur trumpoje ateltyje bus šis-tas rengiama. Prisirašė vienas naujas narys, Jonas Pi-lypauskas.

Prasidedant žiemos sezonui, vietos draugijos rengiasi prie smarkaus veikimo. L.D.L.D. 6 kp. rengs ka-nors vieną kartą ant mėnesio (gal ir tankiau). "Liuosybės" choras rengiasi prie koncerto, ir paskutiniame susirinkime išrinko komisiją surasti operetę. L. T. R. "Vie-sulė" rengiasi prie teatro. Ap-švietos Ratelis paskutiniame sa-vo susirinkime svarstė kokių veikimo poziciją užimti. Nenu-tarta, bet tur-būt bus įsteigta mokyklėlė ir nariai bus lavina-mi klesinio susipratimo ir t.t. L. M.P.S. 22 kp. irgi nepasi-duosianti ir jau rengiasi prie iškilmingo vakaro, kuris yra

siertinas del 2-ro Rajono nau-dos. Pasirodė, kad bus didelės permainos.

"Laisvės" Reporteris.

MŪSŲ VEIKIMAS.

RIVERSIDE, N. J.— Neno-rėdami tankiai užimti vietą "Laisvėje" mes per pėkurį lai-ką nuveiktus mūsų darbus pa-skelsime antsyk.

Ir štai jie: Visuomenei yra jau žinoma, kad L.D.L.D. 142 kuopa rengė lioteriją ir pikni-ką, nuo kurio pelnas buvo ski-riamas į 3 dalis: "L." popieros fondui; Dep. ir Kalin. G. Fon-dui ir kuopai. Piknikas atsi-tyko buvo 29 d. rugpjūčio. Diena buvo giedri ir vidutiniai šilta. Publikos suvažiuo apie 150 ypatų. Iš pamarginių, tai be viršvės traukimo, šį sykį nebu-gus tame reikale, kad tie draugai (kitą kart šimslisim) piknikas davė pelno \$83.05. Kuopai pasiliko \$27.05, o virš-minėtiems fondams paskyrė po \$28.00. Taipgi paaukojome Tarybų Rusijos vaikūčiams, esantiems šioje šalyje, \$10. Išrinkome komitetą parinkimui atliekamų knygų del Lietuvos

darbininkų. Nusipirkome ge-ografiją ir dabar pradėmame studijuoti. Laukiame prisun-čiant "Atžalų" ir t. t. Viskas būtų "O. K.", tik biskj "shame" nekuriems draugams už kelimą per susirinkimus "ermyderių". O merginom už atsakymą pri-segti svečiams po kvietką per šį pikniką.

Miške Gyvenantis.

SCRANTONIEČIAI RE-MIA RUSIJOS VAI-KUČIUS.

SCRANTON, PA.— L.D.L.D. D. 39 kp. juda po biskj. Su-sirinkimus laiko kas pirmas ne-dėdienis kožno mėnesio. Pas-kutiniam laikytam susirinkime ir atsišauktas į jas vieton min-ty lapelių, kad gaut draugijų ir pagelbą L.D.L. Draugijai išlei-ti daugiau ir greičiau gerų raš-tų. Taipgi kuopa nutarusi rengt koncertą apie pusę kito mėnesio. Komisija išrinkta tam darbu atlikti.

Baigiant susirinkimą drg. S. P. Sonas paagitavo draugus kad sumestų keletą centų del jaunųjų Rusijos piliečių, mažų vaikučių, kurie yra atskirti nuo jų mylimų tėvų ir tasona po visą pasaulį globoj A. R. Kryžiaus, del priežasties pa-saulio kraugerių. Nei vienas iš draugų neatsisakė paaukot kr-lis centus del bėsiandų liusvės kovotojų. Aukojo po dolerį S. P. Sonas, J. Elinskis, P. Ma-čys, J. Rinkevičius; po pusę dolerio: K. Puras, F. M. Lin-driulis, P. Indriulicū, M. Ra-kauskas, J. Gluokan, I. A. Klevinskis; Tamuli tenė 75c, F. Česeikis 25c. Vils suauko-jo \$3.00.

Varde 780 vaikučių, tų jau-nųjų Rusijos piliečių, visiem aukojuosiems tariū širdingai aciu.

I. A. Klevinskis.

Čenstakavo Kloštoriaus Slaptybės.

Istorija zokonioko D. Maco-cho, kuris užmušė savo pusbro-li ir myliojai su jo padu. On knygelė išleista 1918 m. ir da-bar niekur nebegaminama. Pas mus dar užsiūlo kelio-li-ka tų knygelių ir ohar jų iš-parduodame. Kas norie gauti reikalautie tuojau, prašusda-mi 25c. pašto stampomis.

J. BARKUS, Box 129, General P. O. New York, N. Y.

KURSAS NUPUOLĖ

Tai geriausia dabar gūsti pin-gus ir Lietuva. Pasai grėjimui Lietuon, Lai-va-kortės, pasitikimas ir palū-dėjimas ant laivo. Padarymai visokių dokumentų. Kiekvienai predek 2c. stamp.

P. MIKOLAINIS, 53 Hudson Ave., Brooklyn, N.Y.

J. GARSVA

Graborius (Uždariaukas). LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS. Išbalsuojantis ir laiduoja numirusiu ant visokių kapinių. Parsandau Automobilius ir Kar-tas Veselijoms, Krikštynoms ir ai-ni pasivažinėjimams.

Ofisai: 264 Front St. Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

Telephone 2360 Greenpoint

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Paveikalus vešto- vių, šeimynų ypat- padirba tikrai at- tistiškai; atnauji- na senus ir at- malevoja. Kalbos nepakeliamas. Ši- diaj atdara su- batomis ir net- lomia ir tikim- mis dienomis.

MOTIEJUS KICHAS, 127 Bedford Ave. BROOKLYN, N. Y. Tarpe North 4-tos ir 5-tos gatvės.

Telephone 7667 Main.

LIETUVIS FOTOGRAFA IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja vi- solkius paveiklus įvairiausiomis sp- alvomis. Atnauji- na senus ir kra- javus is sudano su amerikonik- kais. Darbų at- lėka gerai ir pi- giai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES, 173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Telephone 2361 Greenpoint

J. Levandauskas

GRABORIUS

272 Berry Street BROOKLYN, N. Y.

LAI DOTUVĖS TAIGOJE

Iš partizano dieninių užrašų.

(Pabaiga).

Buvo anksti ryte, kuomet mes matėme Pankratievą paskutines gyvenimo valandas. Jis liko be jokios nuovokės ir negalėjo atsakyti nei į paprasčiausius klausimus. Du draugai pradėjo daryti prisirengimus jo palaidojimui. Mes negalėjome paruošti tikrojo patarnavimo jo, laidotuviems, kadangi neturėjome nei pjūklų, kuomi grabą sutaisyti. Jo lavonas tapo įdėtas medinin luoban ir apdengtas medžiū šakomis. Laidotojais buvo draugai sužeis-tieji, kurie galėjo šiek-tiek vaikščioti ir draugai, kurie parūpino nebašninkū "gra-bą." Jie visi nulydėjo lavoną apie 30 pė-dų nuo mūsų ligonbučio. Neskaitlingas benas pradėjo liūdnei dučdoti, o kiti drau-gai užtraukė revoliucinę laidotuvių dainą "Viečnaja Pamiat" ("amžina atsilisj"). Mes, gulintieji ligoniai, girdėjome dainos melodiją, skraidžiojančią oro vilnėmis ir jautėme tartum mus būtų apsupas kaž-ko-kis nepaprastas liūdesio sapanas. Šis vaiz-das tai buvo paskutinis atsisveikinimas su mūsų drangu Pankratievu. Mes nei žo-žio netarėme vienas kitam ir kiekvienas mąstė apie nelinksimą jo likimą. Ar mes išliksime nepražuvę Taigoje? — manė-mes sau. Bado mirtis mūs laukė, nes maįs-jaus apimta? Revoliucija reikalavo daug-turėjome vos kelioms dienoms. Atskir-ti nuo viso pasaulio, mes iš niekur nesit-ikėjome gauti smotelio maisto, tik jei ste-būldais. Negalėjome nusisauti nei koki-

žvėrelį, kadangi šuvių garsai būtų prisau-ke priešininką. Juk mes kiekvieną minu-tą drebėjome, idant neužpultų priešinin-kas. Taip-pat priversti buvome tyliai kal-bėtis todel, kad niekas negal pasakyti, ka-da kolčakiniai arba japoniečiai aplinkui mus sukasi. Paskiausiu laiku japoniečiai buvo atlinde visai arti mūs. Jie taip aty-džiai tėjimo pėdsakus, kad jais prisartino-vos puse mylios atstumo nuo mūs. Mes akimirksny užgesinome savo linksmybės-ugnį ir kožnas susiugždėjimas gniauzė mu-sų širdį baimės šiurpuliais. Priesininkas kėsinosi surasti partizanų ligoninę ir išli-eti savo pagiežą ant sužeistų, bet jokios pa-segelbos riogsančių žmonių. Mes supratome tai ir nesitikėjome iš jų nei kokio pasigai-lėjimo. Kiekvieną naktį migdami negalė-jome užtikrinti, kad nepabusime priešinin-kių rankose. Mes buvome persitikinę, jog šios dienos buvo paskutinėmis mūsų dienomis, kadangi tikėjomės, kad priešininkas mums suras.

Po biskj gaiso liūdrosios giesmės, "amžina atsilisj", graudi melodija ir kož-nas iš mūs buvo giliai užsimastęs kritiška padėtimi. Mes neapgalėjome, kad mums gali prisieiti persiskirti su mūsų gyvastimis to-kiuose jaunose ir daug žadančiose dienose. Mes buvome pasiaukoję savo gyvastis, kuomet liuosnoriai įstojome į partizanų būrį. Ar gi galima buvo paisyti vieno-kito as-mens, kuomet visos Rusijos liuosybė pavoi-jaus apimta? Revoliucija reikalavo daug-ai savo jaunus gyvastis. Mes jautėme, kad ši kova privalo būti mūs išlaimėta.

Argi nebuvo tūkstančių kitų darbo žmonių, tukių kai mes patys esame, kurie paguld-ty savo galveles ant Rusijos revoliucijos aukūro? Didelis fiziskas nuovargis, ba-das, stoka kltokių reikmenų, didžiausias mūsų priešas — kas gali mus sulaukyti? Ištikrųjų, mes neturėjome mašininių ar-motų arba gerų šautuvų, bet mes jautė-mės, jog čia ne ginklų svarbiausi dalykai—kas nors geresnio, negu greitosios kulipkos sušelpė mumis ir nebuvo nieko kas sulai-kytų! Revoliucija buvo už mūsų pečių, drąsinanti mūsų ir mes džiuginančiai pa-sidavėme josios balsui.

Mes, sužeistieji partizanai, kurių pu-se geriausių draugų pasiliks amžinai uba-gais, pamirštame savo kančias, pamastę apie pasiaukojimą Sibiro kaimiečių pasi-liuosuoti iš nepakenčiamo Kolčako vyriau-rybės. Mes įgaudavome daugiau drąsos ir ryžimosi kautis, kuomet pamastydavome apie kančias kaimiečių, kenčiančių skaus-mus nuo japonų ir kolčakinų isiveržėlių keršto. Kaimiečiai dalindavosi su mumis paskutiniu kąsniu duonos. Arba, dažnai vienas kuris iš jų šeimynos imdavo ranko-sa šautuvą ir eidavo į kalnus šaudyti savo šalies prispauđėjų. Bet, atsitikdavo, kuomet sugrįždavo namon, rasdavo visą savo kaimą sudegintą, o žmones nukankintus.

Mes įgavome daug drąsos iš kaimiečių vaikų, atelities revoliucionierių, kurie bu-vo persiėmę jį tėvų neapykanta priešais nuožmius diktatorius. Jie dainavo revo-lucines giesmes su karštu entuziazmu ir būvo pasiryžę greičiau žūti, negu dasileis-ti prie to, kas galėtų mums, partizanams, pakenkti. Pa-vyzdžiai, tokį stiprų ir dra-

su žygi padarė dvylikos metų vaikas, No-vo-Niežno kaime. Kolčakinė armija užė-mė tą kaimą antroje dienoje po apleidimui partizanų. Kolčako aficeriai pagriebė vieną dvylikos metų amžiaus bernaitį ir vertė jį pasakyti, kokiuo traktu nuėjo par-tizanai. Bet tasai kūdikis nujautė, jog ne-tik tų žmonių gyvastys pavojuje, bet yra dar kas nors ir daugiau jojo pasakyme ir todel jis drąsiai užreiškė, kad nežinas nie-ko apie tai. Aficeriai grąsino, barė ir ir sakė sudeginsią gyvą, jei jis nepasakys, ko jie klausia. Tuojau buvo liepta pri-kimšti šiaudais didelį rusiską kakalį (pe-čių) ir parodyta jis tam kūdikiui. Aficie-riai sakė jam, jei neatsakysi į mūsų klaui-simus, busi sudegintas. Vaikas, viską ge-rai žinodamas, vienok nesakė jiem nieko. Aišku, toji nežmoniška, afieierių sumanya-kanė nebuvo išbandyta ant šito dra-šaus kūdikio ir jis tapo paliuosuotas. Ką galėjo jis jausti, kuomet aficeriai užde-gė kakaly šiaudus?

Mes mąstėmė apie ryšius, jungiančius mūs, partizanus, ir kaimiečius ir darbinin-kus. Mes esame broliai vieno didžiojo pa-saulio armijos, kurios niekas nenugalės! Ką tai reiškia, kad japonai įsodino mūsų kraštan dar keletą tūkstančių savo karei-vių! Ar su mumis nebuvo visa šalis, visas pasaulis? Mes nesaiukuojame mūsų galės tūkstančiais šaudyklų, kaip kad daro mū-sų priešai. Mes jautėmės galį mustis nuogomis rankomis. Rusijos revoliucija neapgalima, jinaį liepia mums remti šį mūsį. Ir mes kovosime...

Vertė R. Mizura. (IS "Soviet Russia".)

Argi nebuvo tūkstančių kitų darbo žmonių, tukių kai mes patys esame, kurie paguld-ty savo galveles ant Rusijos revoliucijos aukūro? Didelis fiziskas nuovargis, ba-das, stoka kltokių reikmenų, didžiausias mūsų priešas — kas gali mus sulaukyti? Ištikrųjų, mes neturėjome mašininių ar-motų arba gerų šautuvų, bet mes jautė-mės, jog čia ne ginklų svarbiausi dalykai—kas nors geresnio, negu greitosios kulipkos sušelpė mumis ir nebuvo nieko kas sulai-kytų! Revoliucija buvo už mūsų pečių, drąsinanti mūsų ir mes džiuginančiai pa-sidavėme josios balsui.

